

DD1331

Grundläggande programmering för F1

Några bilder till föreläsning 5

# Innehåll

- ▶ **Rekursion** – viktig metodik i datalogin

# Innehåll

- ▶ **Rekursion** – viktig metodik i datalogin
  - ▶ Introduktion

# Innehåll

- ▶ **Rekursion** – viktig metodik i datalogin
  - ▶ Introduktion
  - ▶ Flera små exempel

# Innehåll

- ▶ **Rekursion** – viktig metodik i datalogin
  - ▶ Introduktion
  - ▶ Flera små exempel
  - ▶ Hur går det till?

# Innehåll

- ▶ **Rekursion** – viktig metodik i datalogin
  - ▶ Introduktion
  - ▶ Flera små exempel
  - ▶ Hur går det till?
  - ▶ Inte alltid bra!

# Innehåll

- ▶ **Rekursion** – viktig metodik i datalogin
  - ▶ Introduktion
  - ▶ Flera små exempel
  - ▶ Hur går det till?
  - ▶ Inte alltid bra!
- ▶ Algoritmer och algoritmanalys

# Innehåll

- ▶ **Rekursion** – viktig metodik i datalogin
  - ▶ Introduktion
  - ▶ Flera små exempel
  - ▶ Hur går det till?
  - ▶ Inte alltid bra!
- ▶ Algoritmer och algoritmanalys
  - ▶ Introduktion
  - ▶  $\mathcal{O}$  – notationen

# Innehåll

- ▶ **Rekursion** – viktig metodik i datalogin
  - ▶ Introduktion
  - ▶ Flera små exempel
  - ▶ Hur går det till?
  - ▶ Inte alltid bra!
- ▶ Algoritmer och algoritmanalys
  - ▶ Introduktion
  - ▶  $\mathcal{O}$  – notationen
- ▶ Två enkla sökalgoritmer

# Innehåll

- ▶ **Rekursion** – viktig metodik i datalogin
  - ▶ Introduktion
  - ▶ Flera små exempel
  - ▶ Hur går det till?
  - ▶ Inte alltid bra!
- ▶ Algoritmer och algoritmanalys
  - ▶ Introduktion
  - ▶  $\mathcal{O}$  – notationen
- ▶ Två enkla sökalgoritmer
  - ▶ Linjärsökning
  - ▶ Binärsökning

# Rekursion

# Rekursion (självreferens)

# Rekursion (självreferens)

**Rekursiv tanke:**

**Basfall:**

# Rekursion (självreferens)

## **Rekursiv tanke:**

Formulera lösningen med hjälp av  
lösningen till ett eller flera likadana men mindre problem

## **Basfall:**

# Rekursion (självreferens)

## **Rekursiv tanke:**

Formulera lösningen med hjälp av  
lösningen till ett eller flera likadana men mindre problem

## **Basfall:**

Det måste finnas minst ett fall där problemet  
har en icke-rekursiv lösning.

## Rekursionsexempel: Rita trianglar (som i labb 2)

## Rekursionsexempel: Rita trianglar (som i labb 2)

```
*****  
*****  
*****  
****  
***  
*
```

**triangelBASUPP(avst, bredd)**

6      11

# Rekursionsexempel: Rita trianglar (som i labb 2)

```
*****  
*****  
*****  
****  
***  
*
```

**triangelBASUPP(avst, bredd)**

6      11

```
*
```

```
***
```

```
*****
```

```
*****
```

```
*****
```

**triangelBASNER(avst, bredd)**

2      9

# triangleBASUPP(avst, bredd)

# triangleBASUPP(avst, bredd)

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*

\*\*\*

\*

# triangleBASUPP(avst, bredd)

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*

\*\*\*

\*

**Rekursiv tanke:**

**Basfall:**

# triangleBASUPP(avst, bredd)

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*

\*\*\*

\*

## Rekursiv tanke:

Rita **bredd** st \* , **avst** från kanten

## Basfall:

# triangelBASUPP(avst, bredd)

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*

\*\*\*

\*

## Rekursiv tanke:

Rita **bredd** st \* , **avst** från kanten

Gör **triangelBASUPP(avst + 1, bredd-2)**

## Basfall:

# triangelBASUPP(avst, bredd)

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*

\*\*\*

\*

## Rekursiv tanke:

Rita **bredd** st \* , **avst** från kanten

Gör **triangelBASUPP(avst + 1, bredd-2)**

## Basfall:

Om **bredd == 1**

# triangelBASUPP(avst, bredd)

```
*****  
*****  
****  
***  
*
```

## Rekursiv tanke:

Rita **bredd** st **\*** , **avst** från kanten

Gör **triangelBASUPP(avst + 1, bredd-2)**

## Basfall:

Om **bredd == 1**

Rita en **\*** , **avst** från kanten

# triangelBASUPP(avst, bredd)

```
*****  
*****  
****  
***  
*
```

## Rekursiv tanke:

Rita **bredd** st **\*** , **avst** från kanten

Gör **triangelBASUPP(avst + 1, bredd-2)**

## Basfall:

Om **bredd == 1**

Rita en **\*** , **avst** från kanten

**Alternativt basfall:** Om **bredd < 1** , gör ingenting

# triangleBASNER(avst, bredd)

# triangelBASNER(avst, bredd)

\*

\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

# triangleBASNER(avst, bredd)

\*

\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

**Rekursiv tanke:**

**Basfall:**

# triangelBASNER(avst, bredd)

\*

\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

**Rekursiv tanke:**

Gör **triangelBASNER(avst + 1, bredd-2)**

**Basfall:**

# triangelBASNER(avst, bredd)

\*

\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

## Rekursiv tanke:

Gör **triangelBASNER(avst + 1, bredd-2)**

Rita **bredd** st \* , **avst** från kanten

## Basfall:

# triangelBASNER(avst, bredd)

```
*  
***  
*****  
*****  
*****
```

## Rekursiv tanke:

Gör **triangelBASNER(avst + 1, bredd-2)**

Rita **bredd** st \* , **avst** från kanten

## Basfall:

Om **bredd == 1**

# triangelBASNER(avst, bredd)

```
*  
***  
*****  
*****  
*****
```

## Rekursiv tanke:

Gör **triangelBASNER(avst + 1, bredd-2)**

Rita **bredd** st \*, **avst** från kanten

## Basfall:

Om **bredd == 1**

Rita en \*, **avst** från kanten

# triangelBASNER(avst, bredd)

```
*  
***  
*****  
*****  
*****
```

## Rekursiv tanke:

Gör **triangelBASNER(avst + 1, bredd-2)**

Rita **bredd** st \* , **avst** från kanten

## Basfall:

Om **bredd == 1**

Rita en \* , **avst** från kanten

**Alternativt basfall:** Om **bredd < 1** , gör ingenting

# **Skriv de rekursiva funktionerna själv!**

**Skriv de rekursiva funktionerna själv!**

**För svårt?**

**Skriv de rekursiva funktionerna själv!**

**För svårt?**

**Gå på veckans övning!**

**Där ges fullständig förklaring och Pythonkod.**

# Nedräkningsexemplet med vanlig funktion

# Nedräkningsexemplet med vanlig funktion

```
import time

def nedräkning(n):
    tid = n
    while tid > 0:
        print(tid)
        time.sleep(1)
        tid -=1
    print("0_and_GOOOOOOO" )

nedräkning(8)
```

# Nedräkning med rekursion:

Nedräkning med rekursion:

**Rekursiv tanke:**

**Basfall:**

Nedräkning med rekursion:

**Rekursiv tanke:**

**Basfall:**

Nedräkning från 0:

# Nedräkning med rekursion:

## Rekursiv tanke:

### Basfall:

Nedräkning från 0:

Skriv ut 0 and G0000000

# Nedräkning med rekursion:

## Rekursiv tanke:

Nedräkning från n, om  $n > 0$ :

## Basfall:

Nedräkning från 0:

Skriv ut 0 and G0000000

## Nedräkning med rekursion:

### Rekursiv tanke:

Nedräkning från n, om  $n > 0$ :

Skriv ut n

### Basfall:

Nedräkning från 0:

Skriv ut 0 and G0000000

## Nedräkning med rekursion:

### Rekursiv tanke:

Nedräkning från n, om  $n > 0$ :

Skriv ut n

Vänta en sekund

### Basfall:

Nedräkning från 0:

Skriv ut 0 and G0000000

## Nedräkning med rekursion:

### **Rekursiv tanke:**

Nedräkning från n, om  $n > 0$ :

Skriv ut n

Vänta en sekund

Gör nedräkning från  $n-1$

### **Basfall:**

Nedräkning från 0:

Skriv ut 0 and G0000000

# Rekursiva nedräkningsfunktioner med anrop

# Rekursiva nedräkningsfunktionen med anrop

```
import time

def nedräkningR(n):
    if n==0:                      # basfall
        print('0 and GOOOOOOO')
        return
    print(n, '\tR')
    time.sleep(1)
    nedräkningR(n-1)              # rekursion

# anropsexempel
nedräkningR(10)
```

# Beräkna $n!$ med iteration

## Beräkna $n!$ med iteration

```
def fak(n):
    res = 1
    for k in range(1, n+1):
        res = res*k      # res = 1*2*3*...*n
    return res

# Anropa fak för några n
for n in [3, 7, 11]:
    print(str(n)+"! =", fak(n))
```

Utskrift:

$3! = 6$

$7! = 5040$

$11! = 39916800$

# Rekursion som returnerar värde

Rekursion som returnerar värde  
Beräkna  $n!$  rekursivt:

Rekursion som returnerar värde  
Beräkna  $n!$  rekursivt:

- ▶ **Rekursiv tanke:**

Rekursion som returnerar värde  
Beräkna  $n!$  rekursivt:

► **Rekursiv tanke:**

För  $n > 0$  definieras  $n!:$

Rekursion som returnerar värde  
Beräkna  $n!$  rekursivt:

► **Rekursiv tanke:**

För  $n > 0$  definieras  $n!:$

$$n * (n-1)!$$

# Rekursion som returnerar värde

## Beräkna $n!$ rekursivt:

- ▶ **Rekursiv tanke:**

För  $n > 0$  definieras  $n!:$

$$n * (n-1)!$$

- ▶ **Basfall:**

# Rekursion som returnerar värde

Beräkna  $n!$  rekursivt:

- ▶ **Rekursiv tanke:**

För  $n > 0$  definieras  $n!:$

$$n * (n-1)!$$

- ▶ **Basfall:**

För  $n=0$  och  $n=1$  definieras  $n!:$

# Rekursion som returnerar värde

Beräkna  $n!$  rekursivt:

- ▶ **Rekursiv tanke:**

För  $n > 0$  definieras  $n!:$

$$n * (n-1)!$$

- ▶ **Basfall:**

För  $n=0$  och  $n=1$  definieras  $n!:$

$$1$$

Rekursion som returnerar värde

Beräkna  $n!$  rekursivt:

► **Rekursiv tanke:**

För  $n > 0$  definieras  $n!:$

$$n * (n-1)!$$

► **Basfall:**

För  $n=0$  och  $n=1$  definieras  $n!:$

$$1$$

(vi struntar i  $n < 0$ )

## Rekursiva funktionen:

```
def fakR(n):  
    if n <= 1:  
        return 1  
    return n * fakR(n-1)
```

## Rekursiva funktioner:

```
def fakR(n):  
    if n <= 1:  
        return 1  
    return n * fakR(n-1)
```

## Anropsexempel:

```
for n in [4, 9, 13]:  
    print(str(n)+"! = ", fakR(n))
```

## Rekursiva funktioner:

```
def fakR(n):  
    if n <= 1:  
        return 1  
    return n * fakR(n-1)
```

## Anropsexempel:

```
for n in [4, 9, 13]:  
    print(str(n)+"! = ", fakR(n))
```

## Utskrift:

4! = 24

9! = 362880

13! = 6227020800

# Hur kan rekursion fungera?

# Hur kan rekursion fungera?

Aktiveringsposter

# Hur kan rekursion fungera?

## Aktiveringsposter

- ▶ Varje funktionsanrop får en aktiveringspost på stacken i minnet

# Hur kan rekursion fungera?

## Aktiveringsposter

- ▶ Varje funktionsanrop får en aktiveringspost på stacken i minnet
- ▶ Där lagras parametrar och lokala variabler för varje anrop

# Hur kan rekursion fungera?

## Aktiveringsposter

- ▶ Varje funktionsanrop får en aktiveringspost på stacken i minnet
- ▶ Där lagras parametrar och lokala variabler för varje anrop
- ▶ När funktionsanropet exekverat klart återlämnas minnet

# Hur kan rekursion fungera?

## Aktiveringsposter

- ▶ Varje funktionsanrop får en aktiveringspost på stacken i minnet
- ▶ Där lagras parametrar och lokala variabler för varje anrop
- ▶ När funktionsanropet exekverat klart återlämnas minnet

## Aktiveringsposter för fakR(4)

# Hur kan rekursion fungera?

## Aktiveringsposter

- ▶ Varje funktionsanrop får en aktiveringspost på stacken i minnet
- ▶ Där lagras parametrar och lokala variabler för varje anrop
- ▶ När funktionsanropet exekverat klart återlämnas minnet

## Aktiveringsposter för fakR(4)

fakR(4)	fakR(3)	fakR(2)	fakR(1)
n: 4 ret 4*fakR(3)	n: 3 ret 3*fakR(2)	n: 2 ret 2*fakR(1)	n: 1 ret 1 basfall

fakR(4)	fakR(3)	fakR(2)	fakR(1)
n: 4 ret 4*fakR(3)	n: 3 ret 3*fakR(2)	n: 2 ret 2*fakR(1)	n: 1 ret 1 basfall

rekursionen vänder, minnet återlämnas

fakR(4)	fakR(3)	fakR(2)	fakR(1)
n: 4	n: 3	n: 2	n: 1 ret 1
ret 4*fakR(3)	ret 3*fakR(2)	ret 2*fakR(1)	basfall

rekursionen vänder, minnet återlämnas

fakR(4)	fakR(3)	fakR(2)
n: 4	n: 3	n: 2
ret 4*fakR(3)	ret 3*fakR(2)	ret 2*1

fakR(4)	fakR(3)	fakR(2)	fakR(1)
n: 4	n: 3	n: 2	n: 1 ret 1
ret 4*fakR(3)	ret 3*fakR(2)	ret 2*fakR(1)	basfall

rekursionen vänder, minnet återlämnas

fakR(4)	fakR(3)	fakR(2)
n: 4	n: 3	n: 2
ret 4*fakR(3)	ret 3*fakR(2)	ret 2*1

fakR(4)	fakR(3)
n: 4	n: 3
ret 4*fakR(3)	ret 3*2

fakR(4)	fakR(3)	fakR(2)	fakR(1)
n: 4	n: 3	n: 2	n: 1 ret 1
ret 4*fakR(3)	ret 3*fakR(2)	ret 2*fakR(1)	basfall

rekursionen vänder, minnet återlämnas

fakR(4)	fakR(3)	fakR(2)
n: 4	n: 3	n: 2
ret 4*fakR(3)	ret 3*fakR(2)	ret 2*1

fakR(4)	fakR(3)
n: 4	n: 3
ret 4*fakR(3)	ret 3*2

Till sist returneras  $4*6 = 24$  som är svaret från fakR(4).

Konstruera binära representationen av ett heltal b,  
som textsträng:

Konstruera binära representationen av ett heltal b,  
som textsträng:

0	→	'0'
1	→	'1'
8	→	'1000'
11	→	'1011'
1729	→	'11011000001'

Konstruera binära representationen av ett heltal b,  
som textsträng:

0	→	'0'
1	→	'1'
8	→	'1000'
11	→	'1011'
1729	→	'11011000001'

**Basfall:**

**Rekursiv tanke:**

Konstruera binära representationen av ett heltal  $b$ , som textsträng:

0	→	'0'
1	→	'1'
8	→	'1000'
11	→	'1011'
1729	→	'11011000001'

**Basfall:**

Om  $b = 0$  eller  $b = 1$ :

**Rekursiv tanke:**

Konstruera binära representationen av ett heltal b,  
som textsträng:

0	→	'0'
1	→	'1'
8	→	'1000'
11	→	'1011'
1729	→	'11011000001'

### Basfall:

Om  $b = 0$  eller  $b = 1$ :

returnera "0" respektive "1"      **str(b)**

### Rekursiv tanke:

Konstruera binära representationen av ett heltal  $b$ , som textsträng:

0	→	'0'
1	→	'1'
8	→	'1000'
11	→	'1011'
1729	→	'11011000001'

### Basfall:

Om  $b = 0$  eller  $b = 1$ :

returnera "0" respektive "1"      **str(b)**

### Rekursiv tanke:

Om  $b > 1$ :

Konstruera binära representationen av ett heltal  $b$ , som textsträng:

0	→	'0'
1	→	'1'
8	→	'1000'
11	→	'1011'
1729	→	'11011000001'

### Basfall:

Om  $b = 0$  eller  $b = 1$ :

returnera "0" respektive "1"       $\text{str}(b)$

### Rekursiv tanke:

Om  $b > 1$ :

Konstruera bin-repr för  $b//2$        $\text{binr}(b//2)$

Konstruera binära representationen av ett heltal  $b$ , som textsträng:

0	→	'0'
1	→	'1'
8	→	'1000'
11	→	'1011'
1729	→	'11011000001'

### Basfall:

Om  $b = 0$  eller  $b = 1$ :

returnera "0" respektive "1"       $\text{str}(b)$

### Rekursiv tanke:

Om  $b > 1$ :

Konstruera bin-repr för  $b//2$        $\text{binr}(b//2)$

Om  $b$  är udda, lägg till '1',  
annars lägg till '0'       $\text{str}(b \% 2)$

Konstruera binära representationen av ett heltal b,  
som textsträng:

0	→	'0'
1	→	'1'
8	→	'1000'
11	→	'1011'
1729	→	'11011000001'

### Basfall:

Om  $b = 0$  eller  $b = 1$ :

returnera "0" respektive "1"       $\text{str}(b)$

### Rekursiv tanke:

Om  $b > 1$ :

Konstruera bin-repr för  $b//2$        $\text{binr}(b//2)$

Om  $b$  är udda, lägg till '1',  
annars lägg till '0'       $\text{str}(b \% 2)$

Pythonkoden kommer på kurshemsidan

# Varng för rekursion!

# Varng för rekursion!

## Fibonacci-talen

# Varng för rekursion!

## Fibonacci-talen

### Definition

# Varning för rekursion!

## Fibonacci-talen

### Definition

- ▶  $f_0 = 0$
- ▶  $f_1 = 1$
- ▶  $f_n = f_{n-1} + f_{n-2}$     för  $n \geq 2$

# Varng för rekursion!

## Fibonacci-talen

Definition

- ▶  $f_0 = 0$
- ▶  $f_1 = 1$
- ▶  $f_n = f_{n-1} + f_{n-2}$     för  $n \geq 2$

```
def fibo(n):  
    if n <=1:  
        return n  
    return fibo(n-1) + fibo(n-2)
```

Elegant lösning ???

## Elegant ?

```
def fibo(n):
    if n <=1:
        return n
    return fibo(n-1) + fibo(n-2)
```

Elegant ?

```
def fibo(n):  
    if n <=1:  
        return n  
    return fibo(n-1) + fibo(n-2)
```

Nej, katastrofalt resurskrävande lösning!

## Elegant ?

```
def fibo(n):  
    if n <=1:  
        return n  
    return fibo(n-1) + fibo(n-2)
```

Nej, katastrofalt resurskrävande lösning!

Exponentiell tillväxt av onödiga funktionsanrop!

## Elegant ?

```
def fibo(n):  
    if n <=1:  
        return n  
    return fibo(n-1) + fibo(n-2)
```

Nej, katastrofalt resurskrävande lösning!

Exponentiell tillväxt av onödiga funktionsanrop!

De **två** rekursiva anropen är orsak till katastrofen.

## Elegant ?

```
def fibo(n):  
    if n <=1:  
        return n  
    return fibo(n-1) + fibo(n-2)
```

Nej, katastrofalt resurskrävande lösning!

Exponentiell tillväxt av onödiga funktionsanrop!

De **två** rekursiva anropen är orsak till katastrofen.

Kallas för **lavin** av funktionsanrop

## Elegant ?

```
def fibo(n):  
    if n <=1:  
        return n  
    return fibo(n-1) + fibo(n-2)
```

Nej, katastrofalt resurskrävande lösning!

Exponentiell tillväxt av onödiga funktionsanrop!

De **två** rekursiva anropen är orsak till katastrofen.

Kallas för **lavin** av funktionsanrop

fibo(5) → 15 anrop

## Elegant ?

```
def fibo(n):  
    if n <=1:  
        return n  
    return fibo(n-1) + fibo(n-2)
```

Nej, katastrofalt resurskrävande lösning!

Exponentiell tillväxt av onödiga funktionsanrop!

De **två** rekursiva anropen är orsak till katastrofen.

Kallas för **lavin** av funktionsanrop

fibo(5) → 15 anrop

fibo(6) → 25 anrop

## Elegant ?

```
def fibo(n):  
    if n <=1:  
        return n  
    return fibo(n-1) + fibo(n-2)
```

Nej, katastrofalt resurskrävande lösning!

Exponentiell tillväxt av onödiga funktionsanrop!

De **två** rekursiva anropen är orsak till katastrofen.

Kallas för **lavin** av funktionsanrop

fibo(5) → 15 anrop

fibo(6) → 25 anrop

fibo(7) → 41 anrop

## Elegant ?

```
def fibo(n):  
    if n <=1:  
        return n  
    return fibo(n-1) + fibo(n-2)
```

Nej, katastrofalt resurskrävande lösning!

Exponentiell tillväxt av onödiga funktionsanrop!

De **två** rekursiva anropen är orsak till katastrofen.

Kallas för **lavin** av funktionsanrop

fibo(5) → 15 anrop

fibo(6) → 25 anrop

fibo(7) → 41 anrop

fibo(17) → 5167 anrop

## Elegant ?

```
def fibo(n):  
    if n <=1:  
        return n  
    return fibo(n-1) + fibo(n-2)
```

Nej, katastrofalt resurskrävande lösning!

Exponentiell tillväxt av onödiga funktionsanrop!

De **två** rekursiva anropen är orsak till katastrofen.

Kallas för **lavin** av funktionsanrop

fibo(5) → 15 anrop

fibo(6) → 25 anrop

fibo(7) → 41 anrop

fibo(17) → 5167 anrop

Jämför: for-sats för  $f_{17}$  kräver 16 repetitioner

## Fibonacci:

Problemet har en iterativ, linjär karaktär.

## Fibonacci:

Problemet har en iterativ, linjär karaktär.

Från  $f_0 = 0$ ,  $f_1 = 1$  kan  $f_2, f_3, \dots$  enkelt beräknas med

## Fibonacci:

Problemet har en iterativ, linjär karaktär.

Från  $f_0 = 0$ ,  $f_1 = 1$  kan  $f_2, f_3, \dots$  enkelt beräknas med  
 $f_n = f_{n-1} + f_{n-2}$  för  $n=2,3,\dots$

## Fibonacci:

Problemet har en iterativ, linjär karaktär.

Från  $f_0 = 0$ ,  $f_1 = 1$  kan  $f_2$ ,  $f_3$ , ... enkelt beräknas med

$$f_n = f_{n-1} + f_{n-2} \quad \text{för } n=2,3,\dots$$

0 1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 ...

## Fibonacci:

Problemet har en iterativ, linjär karaktär.

Från  $f_0 = 0$ ,  $f_1 = 1$  kan  $f_2, f_3, \dots$  enkelt beräknas med

$$f_n = f_{n-1} + f_{n-2} \quad \text{för } n=2,3,\dots$$

0 1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 ...

Här är det fel med algoritmen där arbetet växer exponentiellt

## Fibonacci:

Problemet har en iterativ, linjär karaktär.

Från  $f_0 = 0$ ,  $f_1 = 1$  kan  $f_2, f_3, \dots$  enkelt beräknas med

$$f_n = f_{n-1} + f_{n-2} \quad \text{för } n=2,3,\dots$$

0 1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 ...

Här är det fel med algoritmen där arbetet växer exponentiellt

## Sierpinski-triangel:

## Fibonacci:

Problemet har en iterativ, linjär karaktär.

Från  $f_0 = 0$ ,  $f_1 = 1$  kan  $f_2, f_3, \dots$  enkelt beräknas med

$$f_n = f_{n-1} + f_{n-2} \quad \text{för } n=2,3,\dots$$

0 1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 ...

Här är det fel med algoritmen där arbetet växer exponentiellt

## Sierpinski-triangel:

Exempel på problem där arbetet faktiskt växer exponentiellt.

## Fibonacci:

Problemet har en iterativ, linjär karaktär.

Från  $f_0 = 0$ ,  $f_1 = 1$  kan  $f_2, f_3, \dots$  enkelt beräknas med

$$f_n = f_{n-1} + f_{n-2} \quad \text{för } n=2,3,\dots$$

0 1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 ...

Här är det fel med algoritmen där arbetet växer exponentiellt

## Sierpinski-triangel:

Exempel på problem där arbetet faktiskt växer exponentiellt.

Då är det rätt med flera rekursiva anrop.

## Fibonacci:

Problemet har en iterativ, linjär karaktär.

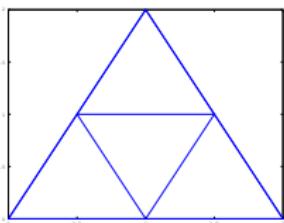
Från  $f_0 = 0$ ,  $f_1 = 1$  kan  $f_2, f_3, \dots$  enkelt beräknas med  
 $f_n = f_{n-1} + f_{n-2}$  för  $n=2,3,\dots$

0 1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 ...

Här är det fel med algoritmen där arbetet växer exponentiellt

## Sierpinski-triangel:

Exempel på problem där arbetet faktiskt växer exponentiellt.  
Då är det rätt med flera rekursiva anrop.



## Fibonacci:

Problemet har en iterativ, linjär karaktär.

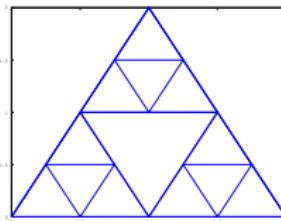
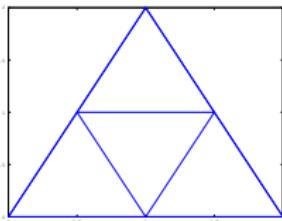
Från  $f_0 = 0$ ,  $f_1 = 1$  kan  $f_2, f_3, \dots$  enkelt beräknas med  
 $f_n = f_{n-1} + f_{n-2}$  för  $n=2,3,\dots$

0 1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 ...

Här är det fel med algoritmen där arbetet växer exponentiellt

## Sierpinski-triangel:

Exempel på problem där arbetet faktiskt växer exponentiellt.  
Då är det rätt med flera rekursiva anrop.



## Fibonacci:

Problemet har en iterativ, linjär karaktär.

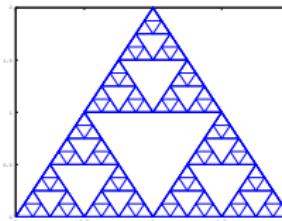
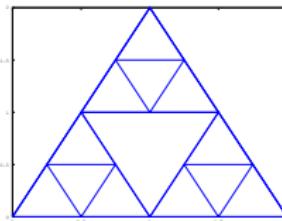
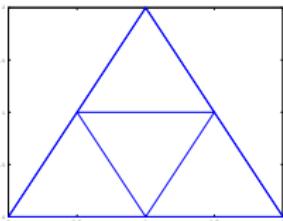
Från  $f_0 = 0$ ,  $f_1 = 1$  kan  $f_2, f_3, \dots$  enkelt beräknas med  
 $f_n = f_{n-1} + f_{n-2}$  för  $n=2,3,\dots$

0 1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 ...

Här är det fel med algoritmen där arbetet växer exponentiellt

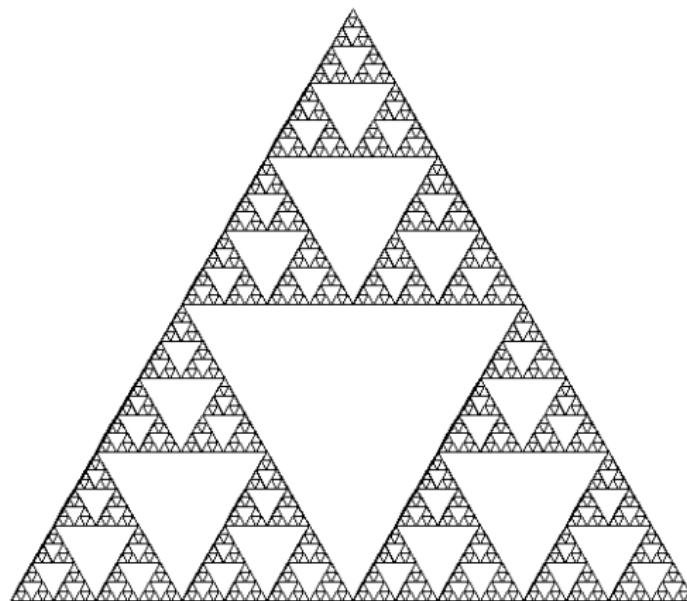
## Sierpinski-triangel:

Exempel på problem där arbetet faktiskt växer exponentiellt.  
Då är det rätt med flera rekursiva anrop.



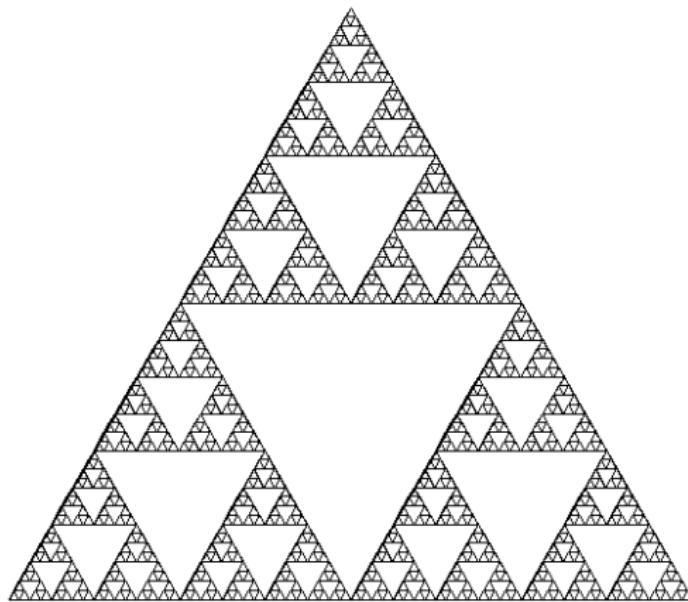
Flera rekursiva anrop är OK här

Flera rekursiva anrop är OK här



Sierpinskitriangel

Flera rekursiva anrop är OK här



Sierpinskitriangel  
Ni får rita den som Matlab-uppgift

# **Algorithm** =

# **Algoritm** =

instruktioner för hur ett problem ska lösas

**Algoritm** =

instruktioner för hur ett problem ska lösas

**Algoritmanalys** =

**Algoritm** =

instruktioner för hur ett problem ska lösas

**Algoritmanalys** =

Hur lång tid tar algoritmen?

## **Algoritm** =

instruktioner för hur ett problem ska lösas

## **Algoritmanalys** =

Hur lång tid tar algoritmen?

Hur mycket minne krävs?

## **Algoritm** =

instruktioner för hur ett problem ska lösas

## **Algoritmanalys** =

Hur lång tid tar algoritmen?

Hur mycket minne krävs?

Hur beskrivs algoritmers tidseffektivitet?

## **Algoritm** =

instruktioner för hur ett problem ska lösas

## **Algoritmanalys** =

Hur lång tid tar algoritmen?

Hur mycket minne krävs?

Hur beskrivs algoritmers tidseffektivitet?

Räkna primitiva karakteristiska operationer, ofta något av:

## **Algoritm** =

instruktioner för hur ett problem ska lösas

## **Algoritmanalys** =

Hur lång tid tar algoritmen?

Hur mycket minne krävs?

Hur beskrivs algoritmers tidseffektivitet?

Räkna primitiva karakteristiska operationer, ofta något av:

- ▶ Aritmetiska operationer (+, -, \*, /)

## **Algoritm** =

instruktioner för hur ett problem ska lösas

## **Algoritmanalys** =

Hur lång tid tar algoritmen?

Hur mycket minne krävs?

Hur beskrivs algoritmers tidseffektivitet?

Räkna primitiva karakteristiska operationer, ofta något av:

- ▶ Aritmetiska operationer (+, -, \*, /)
- ▶ Tester/jämförelser (==, <, >)

## **Algoritm** =

instruktioner för hur ett problem ska lösas

## **Algoritmanalys** =

Hur lång tid tar algoritmen?

Hur mycket minne krävs?

Hur beskrivs algoritmers tidseffektivitet?

Räkna primitiva karakteristiska operationer, ofta något av:

- ▶ Aritmetiska operationer (+, -, \*, /)
- ▶ Tester/jämförelser (==, <, >)
- ▶ Tilldelningar

## Algoritm =

instruktioner för hur ett problem ska lösas

## Algoritmanalys =

Hur lång tid tar algoritmen?

Hur mycket minne krävs?

Hur beskrivs algoritmers tidseffektivitet?

Räkna primitiva karakteristiska operationer, ofta något av:

- ▶ Aritmetiska operationer (+, -, \*, /)
- ▶ Tester/jämförelser (==, <, >)
- ▶ Tilldelningar
- ▶ Annat ...

Hur växer antalet operationer med problemets storlek?

Antal operationer **kan** bero på aktuella data

Antal operationer kan bero på aktuella data

- ▶ Bästa fallet

Antal operationer kan bero på aktuella data

- ▶ Bästa fallet
  - ▶ Oftast inte så intressant

## Antal operationer kan bero på aktuella data

- ▶ Bästa fallet
  - ▶ Oftast inte så intressant
- ▶ Sämsta fallet

## Antal operationer kan bero på aktuella data

- ▶ Bästa fallet
  - ▶ Oftast inte så intressant
- ▶ Sämsta fallet
  - ▶ Används oftast

## Antal operationer kan bero på aktuella data

- ▶ Bästa fallet
  - ▶ Oftast inte så intressant
- ▶ Sämsta fallet
  - ▶ Används oftast
  - ▶ Ibland onödigt pessimistiskt

## Antal operationer kan bero på aktuella data

- ▶ **Bästa fallet**
  - ▶ Oftast inte så intressant
- ▶ **Sämsta fallet**
  - ▶ Används oftast
  - ▶ Ibland onödigt pessimistiskt
- ▶ **Medelfallet**

## Antal operationer kan bero på aktuella data

- ▶ **Bästa fallet**
  - ▶ Oftast inte så intressant
- ▶ **Sämsta fallet**
  - ▶ Används oftast
  - ▶ Ibland onödigt pessimistiskt
- ▶ **Medelfallet**
  - ▶ Intressant

## Antal operationer kan bero på aktuella data

- ▶ **Bästa fallet**
  - ▶ Oftast inte så intressant
- ▶ **Sämsta fallet**
  - ▶ Används oftast
  - ▶ Ibland onödigt pessimistiskt
- ▶ **Medelfallet**
  - ▶ Intressant
  - ▶ Kan vara svårt att beräkna

## Antal operationer kan bero på aktuella data

- ▶ **Bästa fallet**
  - ▶ Oftast inte så intressant
- ▶ **Sämsta fallet**
  - ▶ Används oftast
  - ▶ Ibland onödigt pessimistiskt
- ▶ **Medelfallet**
  - ▶ Intressant
  - ▶ Kan vara svårt att beräkna
  - ▶ Kräver information om indatas statistiska fördelning

Antal operationer kan bero på aktuella data

- ▶ **Bästa fallet**
  - ▶ Oftast inte så intressant
- ▶ **Sämsta fallet**
  - ▶ Används oftast
  - ▶ Ibland onödigt pessimistiskt
- ▶ **Medelfallet**
  - ▶ Intressant
  - ▶ Kan vara svårt att beräkna
  - ▶ Kräver information om indatas statistiska fördelning

Antal operationer skrivs som funktion av  $n$ .

Antal operationer kan bero på aktuella data

- ▶ **Bästa fallet**
  - ▶ Oftast inte så intressant
- ▶ **Sämsta fallet**
  - ▶ Används oftast
  - ▶ Ibland onödigt pessimistiskt
- ▶ **Medelfallet**
  - ▶ Intressant
  - ▶ Kan vara svårt att beräkna
  - ▶ Kräver information om indatas statistiska fördelning

Antal operationer skrivs som funktion av  $n$ .

$n$  = problemets storlek

# Hur jämförs algoritmers effektivitet ?

# Hur jämförs algoritmers effektivitet ?

$\mathcal{O}$ -notation: (Ordo)

# Hur jämförs algoritmers effektivitet ?

$\mathcal{O}$ -notation: (Ordo)

- ▶ Bortser (oftast) från konstanta skalfaktorer

# Hur jämförs algoritmers effektivitet ?

$\mathcal{O}$ -notation: (Ordo)

- ▶ Bortser (oftast) från konstanta skalfaktorer
- ▶ Mäter vad som händer för stora problemstorlekar ( $n$ )

# Hur jämförs algoritmers effektivitet ?

$\mathcal{O}$ -notation: (Ordo)

- ▶ Bortser (oftast) från konstanta skalfaktorer
- ▶ Mäter vad som händer för stora problemstorlekar ( $n$ )
- ▶ Anger snabbast växande term

# Hur jämförs algoritmers effektivitet ?

$\mathcal{O}$ -notation: (Ordo)

- ▶ Bortser (oftast) från konstanta skalfaktorer
- ▶ Mäter vad som händer för stora problemstorlekar ( $n$ )
- ▶ Anger snabbast växande term

Definition:

# Hur jämförs algoritmers effektivitet ?

$\mathcal{O}$ -notation: (Ordo)

- ▶ Bortser (oftast) från konstanta skalfaktorer
- ▶ Mäter vad som händer för stora problemstorlekar ( $n$ )
- ▶ Anger snabbast växande term

Definition:

En funktion  $f(n)$  är  $\mathcal{O}(g(n))$  om

$$f(n) \leq c \cdot g(n) \quad \forall n > n_0$$

för något  $n_0$  och något  $c > 0$

# Algoritmers effektivitet

## Vanliga klasser av algoritmer

# Algoritmers effektivitet

## Vanliga klasser av algoritmer

Konstant körtid  $\mathcal{O}(1)$

# Algoritmers effektivitet

## Vanliga klasser av algoritmer

Konstant körtid  $\mathcal{O}(1)$

Logaritmisk  $\mathcal{O}(\log n)$

Linjär  $\mathcal{O}(n)$

Linlog  $\mathcal{O}(n \log n)$

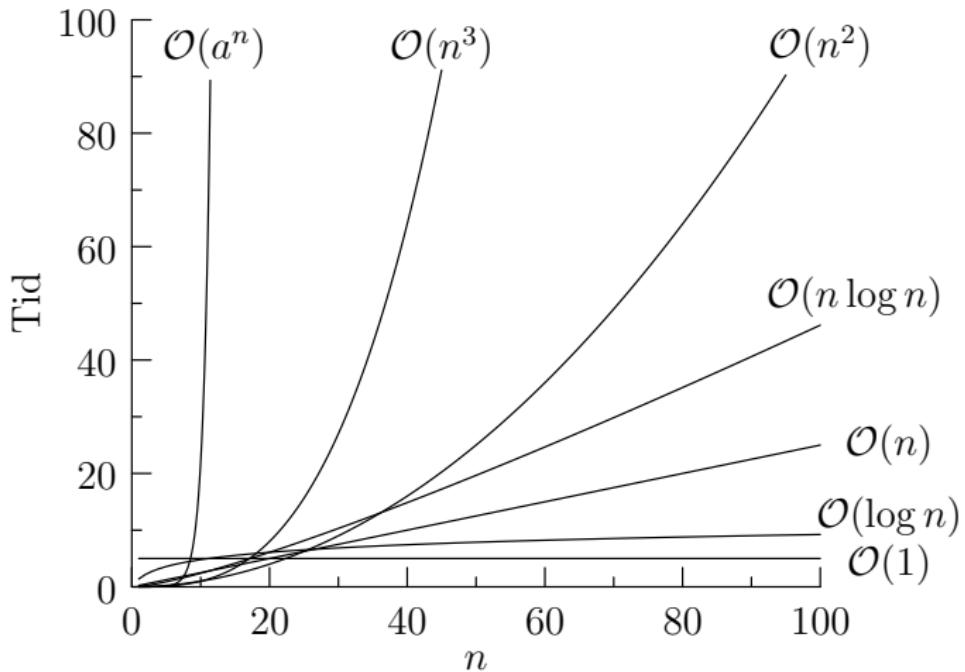
# Algoritmers effektivitet

## Vanliga klasser av algoritmer

Konstant körtid	$\mathcal{O}(1)$
Logaritmisk	$\mathcal{O}(\log n)$
Linjär	$\mathcal{O}(n)$
Linlog	$\mathcal{O}(n \log n)$
Kvadratisk	$\mathcal{O}(n^2)$
Polynomisk	$\mathcal{O}(n^k)$
Exponentiell	$\mathcal{O}(a^n)$

# Algoritmers effektivitet – Ordo-kurvor

## Algoritmers effektivitet – Ordo-kurvor



## Hur växer körtiden?

	$n = 2$	$n = 16$	$n = 128$	$n = 1024$
$\log n$	1	4	7	10
$n$	2	16	128	1024
$n \cdot \log n$	2	64	896	10240
$n^2$	4	256	16384	1048576
$n^3$	8	4096	2097152	1073741824
$2^n$	4	65536	$3.4 \cdot 10^{38}$	$1.74 \cdot 10^{308}$

Hur stort kan  $n$  få vara?

Antag att varje operation tar  $1\mu s$

	1 s	1 min	1 h
$400n$	2500	150000	9000000
$20n \cdot \log n$	4096	166666	7826087
$2n^2$	707	5477	42426
$n^4$	31	88	244
$2^n$	19	25	31

Hur stort kan n få vara?

Antag att varje operation tar  $1\mu s$

	1 s	1 min	1 h
$400n$	2500	150000	9000000
$20n \cdot \log n$	4096	166666	7826087
$2n^2$	707	5477	42426
$n^4$	31	88	244
$2^n$	19	25	31

Observation:

**En mycket snabbare dator ger endast marginella förbättringar för "dåliga" algoritmer.**

# Sökalgoritmer

# Sökalgoritmer

- ▶ Linjärsökning
- ▶ Binärsökning

# Linjärsökning

# Linjärsökning

- ▶ Antag lista med **n** st element
- ▶ Leta efter värdet **t**

# Linjärsökning

- ▶ Antag lista med **n** st element
- ▶ Leta efter värdet **t**
- ▶ Jämför ett listelement i taget med **t**

# Linjärsökning

- ▶ Antag lista med **n** st element
- ▶ Leta efter värdet **t**
- ▶ Jämför ett listelement i taget med **t**
- ▶ Sluta när **t** hittats eller listan är slut

# Linjärsökning

- ▶ Antag lista med **n** st element
- ▶ Leta efter värdet **t**
- ▶ Jämför ett listelement i taget med **t**
- ▶ Sluta när **t** hittats eller listan är slut

Hur många jämförelser görs?

- ▶ Bästa fall: **1**

# Linjärsökning

- ▶ Antag lista med **n** st element
- ▶ Leta efter värdet **t**
- ▶ Jämför ett listelement i taget med **t**
- ▶ Sluta när **t** hittats eller listan är slut

Hur många jämförelser görs?

- ▶ Bästa fall: **1**
- ▶ Sämsta fall: **n**

# Linjärsökning

- ▶ Antag lista med  $n$  st element
- ▶ Leta efter värdet  $t$
- ▶ Jämför ett listelement i taget med  $t$
- ▶ Sluta när  $t$  hittats eller listan är slut

Hur många jämförelser görs?

- ▶ Bästa fall: 1
- ▶ Sämsta fall:  $n$
- ▶ Medelfall:  $\frac{n}{2}$

Komplexitet för linjärsökning:  $\mathcal{O}(n)$

## Linjärsökning, algoritmen

Leta efter **thing** i listan **alist**

## Linjärsökning, algoritmen

Leta efter **thing** i listan **alist**

**found** anger med True/False om man hittat eller ej

```
found = False
for elem in alist:
    if elem == thing:
        found = True
        break
```

## Linjärsökning, algoritmen

Leta efter **thing** i listan **alist**

**found** anger med True/False om man hittat eller ej

```
found = False
for elem in alist:
    if elem == thing:
        found = True
        break
```

I Python kan linjärsökning göras ännu enklare:

```
found = thing in alist
```

# Binärsökning

# Binärsökning

- ▶ Antag lista med **n** st **sorterade** element

## Binärsökning

- ▶ Antag lista med **n** st **sorterade** element
- ▶ Jämför med elementet i mitten, index  **$n/2$**

## Binärsökning

- ▶ Antag lista med **n** st **sorterade** element
- ▶ Jämför med elementet i mitten, index  **$n/2$**
- ▶ Leta vidare i ena halvan

## Binärsökning

- ▶ Antag lista med **n** st **sorterade** element
- ▶ Jämför med elementet i mitten, index  **$n/2$**
- ▶ Leta vidare i ena halvan

Hur många jämförelser **m** behövs?

## Binärsökning

- ▶ Antag lista med **n** st **sorterade** element
- ▶ Jämför med elementet i mitten, index  **$n/2$**
- ▶ Leta vidare i ena halvan

Hur många jämförelser **m** behövs?

Hur många gånger måste vi dela **n** med 2 för att få 1?

## Binärsökning

- ▶ Antag lista med **n** st **sorterade** element
- ▶ Jämför med elementet i mitten, index  **$n/2$**
- ▶ Leta vidare i ena halvan

Hur många jämförelser **m** behövs?

Hur många gånger måste vi dela **n** med 2 för att få 1?

Antalet element att leta bland:  $n, \frac{n}{2}, \frac{n}{4}, \frac{n}{8}, \dots 2, 1$

## Binärsökning

- ▶ Antag lista med **n** st **sorterade** element
- ▶ Jämför med elementet i mitten, index  **$n/2$**
- ▶ Leta vidare i ena halvan

Hur många jämförelser **m** behövs?

Hur många gånger måste vi dela **n** med 2 för att få 1?

Antalet element att leta bland:  $n, \frac{n}{2}, \frac{n}{4}, \frac{n}{8}, \dots 2, 1$

$$\frac{n}{2^m} = 1$$

## Binärsökning

- ▶ Antag lista med **n** st **sorterade** element
- ▶ Jämför med elementet i mitten, index  **$n/2$**
- ▶ Leta vidare i ena halvan

Hur många jämförelser **m** behövs?

Hur många gånger måste vi dela **n** med 2 för att få 1?

Antalet element att leta bland:  $n, \frac{n}{2}, \frac{n}{4}, \frac{n}{8}, \dots, 2, 1$

$$\frac{n}{2^m} = 1$$

Antal jämförelser =  **$m = \log_2(n)$**

Komplexitet:  **$\mathcal{O}(\log(n))$**

# Binärsökning, algoritmen i Python

Leta efter **x** i sorterade listan **alist**

```
def binsok( alist , x ):
    lo = 0
    hi = len( alist )-1
    while lo <= hi:
        mid = (lo+hi)//2
        if x < alist [mid ]:
            hi = mid - 1
        elif x > alist [mid ]:
            lo = mid + 1
        else:
            return True
    return False
```

# Binärsökning, algoritmen i Python

Leta efter **x** i sorterade listan **alist**

```
def binsok( alist , x ):
    lo = 0
    hi = len( alist )-1
    while lo <= hi:
        mid = (lo+hi)//2
        if x < alist [mid ]:
            hi = mid - 1
        elif x > alist [mid ]:
            lo = mid + 1
        else:
            return True
    return False
```

Om **x** finns i **alist** returneras

# Binärsökning, algoritmen i Python

Leta efter **x** i sorterade listan **alist**

```
def binsok( alist , x):
    lo = 0
    hi = len( alist )-1
    while lo <= hi:
        mid = (lo+hi)//2
        if x < alist [mid ]:
            hi = mid - 1
        elif x > alist [mid ]:
            lo = mid + 1
        else:
            return True
    return False
```

Om **x** finns i **alist** returneras **True** annars

# Binärsökning, algoritmen i Python

Leta efter **x** i sorterade listan **alist**

```
def binsok( alist , x):
    lo = 0
    hi = len( alist )-1
    while lo <= hi:
        mid = (lo+hi)//2
        if x < alist [mid ]:
            hi = mid - 1
        elif x > alist [mid ]:
            lo = mid + 1
        else:
            return True
    return False
```

Om **x** finns i **alist** returneras **True** annars **False**